

De saaiheid is te snijden

Trouw, vrijdag 7 september 2007

Melodius de wind slaan in ritmisch mataklapcarrousel

'De saaiheid is te snijden' van Susies Haarlok. 7+8/9 Studio K, Amsterdam, tournee t/m 9/1.
www.susieshaarlok.nl

Als de vijf theatrale muzikanten van het muziektheatergezelschap Susies Haarlok zeggen dat ze een voorstelling over 'oneindige verveling' gaan maken, weet je alvast dat het wel goed komt.

De muzikanten Wessel Schrik, Arthur Wagenaar, Tjalling Schrik, Ivo Everts en Maarten de Rooij kunnen de pannen van het dak spelen, maar gaandeweg willen ze zich ook theatraal duiden.

Met hun vorige productie 'De man die zijn hoofd afzette' waren ze al een eind theatraal-buitengaats. Al doemden daarin geluiden in talloze vormen op: ritmisch met de voet op de vloer klappend, een pianola besnuffelen, met een theelepeltje melodius in een kopje rammelend, Bach's Koffiecantate en een reutelend koffieapparaat.

In 'De saaiheid is te snijden' begint 'de grote verveling' vanaf het moment dat de goden de mens schiepen, en de mens zich 'en masse ging vervelen'. Muzikaal onderstreept Susies Haarlok dat met een bluesydriffelfunk, om meteen ter zake te komen in een kaal wachtlokaal.

Terwijl vier mannen daar vergeefs op hun Godot wachten, steekt de vijfde z'n hoofd in een afvalbak om vandaaruit een trrrrrlahbrulliedje te echoën. Niemand die dat vreemd vindt.

Met z'n vijven opeengepropt op een witte sofa heffen ze als een verheven aria uit een Bachcantate hun zondagmiddaglied aan: „Zij die sterven van verveling, op zondagmiddag, omdat zij de ma-ha- ha-maandag zien nad'ren, en de di-hi-hi-insdag.”

Ongemerkt heeft een enorme bison zitting op het toneel genomen. Hij ziet er wel heel lodderig droef uit, en dat is hij ook. Hij zingt over zijn trieste lot als proefkonijn, en als automobilist die z'n ogen op de weg en z'n handen aan het stuur houdt 'and if you think that's easy?' Vergeefs probeert de bison zich te verhangen.

Susies Haarlok-voorstellingen zijn allerminst om te schateren, maar om te binnengrinniken. Alle vijf de spelers hullen zich in een aanstekelijke ijskonijnigheid, de terloopsheid voorbij. Hun gitaren, trommels en orgeltje staan dubbel en dwars op de achtergrond als ze met spraakverwarrende geluiden komen aanzetten: misleidende koebelletjes, uilefluitjes, sistrissisgeritsel van vegende rieten bezempjes, een stofzuiger met koplamp die kan dansen als een zingende zaag.

Met als topper de bezemveegdans voor vijf heren, waarin zij elkaar als de vissen van graficus Escher in eeuwig durend mataklapcarrousel nazitten. Elkaar en passant ranselend, en maatvast slepend vegend.

En dan blijken ze ook nog, anders en sierlijker dan Don Quichots molenwieken, wind te kunnen slaan.

De woorden uit 'Dronkemanstemming' van Paul van Ostaijen indachtig: „Je weet niet waar je henen wilt, Je slaat de wind, je slaat de lucht, In luie, lome avondzucht. Je weet niet waar je henen wilt.”

Ritmisch woeshwoesh-zwiepend, als in een orkest op hun solo wachtend, melodius de lucht meppend.

Arend Evenhuis